

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720201735
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1720201735.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v právnej veci navrhovateľa: W. I., R.. XX.XX.XXXX, D. XX/A, C., proti povinnej: E. I., R.. XX.XX.XXXX, D. XX/A, C., zastúpená O. Q. I..W..V., K. X/A, N., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo 14.10.2020 č.k. 9C/23/2020-23, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

P povinnej proti navrhovateľovi priznáva plný nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zakázal povinnej vstupovať do rodinného domu v obci C., okres N. súpisné číslo XXX, postavenom na pozemku zapísanom v katastri nehnuteľností ako parcelné číslo XXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a do dvora a záhrady, ktoré k domu prislúchajú a to parcelné číslo katastra nehnuteľností XXX/X, druh pozemku vinica o výmere 416 m² a parcelné číslo XXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 169 m², všetko zapísané v katastri nehnuteľností vedenom pre obec C., katastrálne územie C. na liste vlastníctva č. XXXX.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že povinná mala zložitý a konfliktný vzťah s dcérou E., ktorý vyústil do fyzického napadnutia maloletej povinnou. Po tomto incidente sa maloletá Ema začala v izbe zamykať a dokonca spávala s nožom. Konfliktný vzťah s povinnou vyústil do psychického ochorenia maloletej - mentálnej anorexie. Po rozvoze navrhovateľa s povinnou, sa povinná z domu odsťahovala, situácia v domácnosti sa pomaly upokojila a psychický stav maloletej E. sa zlepšil. Po tom, čo povinná oznámila, že sa chce vrátiť bývať do rodinného domu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov navrhovateľa a povinnej, má obavu o zdravie a integritu dcéry E., ktorá s návratom povinnej do spoločne domácnosti nesúhlasí.

3. Z listín predložených navrhovateľom mal súd prvej inštancie za preukázané, že manželstvo navrhovateľa s povinnou bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu N. z 22.10.2019 č.k. 12P 240/2018-10, právoplatným 11.12.2019 a že týmto rozsudkom boli maloleté deti narodené v manželstve zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľa, z listu vlastníctva katastra nehnuteľností vedeného pre katastrálne územie C.É. č. XXXX, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom nehnuteľností v N., obci C., katastrálne územie C., parcely číslo XXX/X o výmere 416 m², druh pozemku vinica, parcelné číslo XXX/X o výmere 156 m², druh pozemku záhrada, parcelné číslo XXX/X o výmere 169 m², zastavané plochy a nádvoria, rodinného domu so súpisným číslom XXX postavenom na parcele č. XXX/X, kde titulom nadobudnutia bola darovacia zmluva (V 51/2006 z 2.2.2006), že na podnet navrhovateľa bolo 3.9.2020 začaté trestné stíhanie voči povinnej pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Navrhovateľ pred vyšetrovateľom opísal správanie sa povinnej k maloletej dcére E., ktoré spočívalo v tom, že povinná

neúmerným spôsobom zaťahovala dcéru do ich manželských konfliktov a vyžadovala, aby sa dcéra stavala na jej stranu. Keď to táto odmietla, prestala jej variť, prať, voziť ju do školy, dňa 7.9.2018 maloletú fyzicky napadla, zhodila ju na zem, pričom pri páde si maloletá udrela hlavu. Na zemi ju povinná šticovala a pohryzla maloletú do ruky, kričala na ňu, že „keď ju porodila, tak ju môže aj zabiť“, následkom čoho začala mať dcéra vážne psychické problémy, ktoré boli diagnostikované ako mentálna anorexia a bulímia. Pred úradom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v N. sa maloletá E. vyjadrila, že nesúhlasí s tým, aby sa povinná vrátila do spoločnej domácnosti, nakoľko by to psychicky neuniesla. Z lekárskeho správy súd zistil, že maloletá trpí mentálnou anorexiou a ľahkou depresiou.

4. Na základe ustanovení § 324 ods. 1 až ods. 3, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1 a ods. 2 a § 327 CSP súd prvej inštancie dospel k záveru, že v záujme ochrany zdravia maloletého dieťaťa, ktorého záujmy považoval za prvoradé, musí povinná strieť zákaz vstupu do nehnuteľnosti. Navrhovateľ sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia pre obavu o zdravie a osobnú integritu maloletej dcéry E., ktorá mala a má s povinnou zložitý vzťah, ktorý podľa vyjadrenia navrhovateľa vyústil do psychickej choroby maloletej. Vychádzal z toho, že povinná nie je vlastníčkou dotknutej nehnuteľnosti, je bývalou manželkou navrhovateľa, s ktorým po rozvoze nie sú majetkovo vypořadani. Splnenie predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia zákazu vstupu do nehnuteľnosti, v ktorej navrhovateľ spolu s maloletými deťmi žije, mal preukázané listinami predloženými navrhovateľom, z ktorých vyvodil, že maloletá E. mala s matkou problematický vzťah a že maloletá v dôsledku tohto trpí mentálnou anorexiou a bulimiou, ktorých úspešné zvládnutie vyžaduje dlhodobú liečbu a jej úspech závislý aj od zdravého rodinného života. Právne účinky nariadeného opatrenia podľa súdu neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a to z dôvodu, že jej vlastnícke práva nebudú obmedzené.

5. Proti uzneseniu podala povinná odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jej názoru žalobca nepreukázal existenciu nároku a neosvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami. Uložený zákaz vstupu do nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu významne zasahuje do jej vlastníckeho práva. Uviedla že rešpektovala názor maloletej dcéry E. a po odsťahovaní sa z rodinného domu po rozvoze s navrhovateľom ju nekontaktovala a nestretávali sa. Poukázala na to, že aj keď bola maloletej dcére diagnostikovaná porucha príjmu potravy, depresia a stres, psychiater neskúmal čo je jej dôvodom, pretože navrhovateľ v roku 2019 predčasne ukončil hospitalizáciu dcéry a teda v návrhu nepreukázal, že príčinou zlého zdravotného stavu dcéry je jej týranie. Uviedla, že odvtedy čo sa v októbri 2019 odsťahovala zo spoločnej domácnosti, bola maloletá E. hospitalizovaná ešte v máji a júni 2020, teda jej stav sa zhoršil v čase, keď bola vo výlučnej starostlivosti navrhovateľa, takže jej zdravotný stav nie je dôsledkom ňou páchaného psychickeho teroru voči nej. K tvrdeniam navrhovateľa v trestnom oznámení uviedla, že je nepochopiteľné, že by navrhovateľ čakal s podaním návrhu od roku 2011, teda vyše 9 rokov, ak vedel, že dcéru psychicky týra, a to v situácii, keď sa v roku 2018 dozvedel o incidente, kedy sa mala vyhrážať dcére zabitím a kedy mu dcéra oznámila, že má samovražedné sklony a nezasiahol už v momente, kedy sa túto závažnú informáciu dozvedel. Zdôraznila, že po rozvoze s navrhovateľom nechala dcéru E. priestor, nevyhľadávala s ňou osobný kontakt a stretávali sa len vtedy, keď prišla do domu po syna I.. Od augusta sa jej vzťah dcérou začal normalizovať.

6. K uloženému zákazu vstupu do rodinného domu poukázala na to, že nájom bytu, za ktorý jej navrhovateľ platil nájomné, skončil a ona nemá inú možnosť bývania a preto sa chce do rodinného domu vrátiť. Jej úmyslom nie je ubližovať deťom či navrhovateľovi. Namietala, že nariadené neodkladné opatrenie ju obmedzuje spôsobom neprimeraným povahe veci, keď súd prvej inštancie poprel jej vlastnícke právo k rodinnému domu; rodinný dom bol postavený spoločne počas manželstva a ani navrhovateľ nepoprel, že by patril do ich nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa nezaoberala skutočnosťou, že počas obdobia, kedy nebola v kontakte s maloletou E. a táto bola výlučne v starostlivosti navrhovateľa, sa jej duševná porucha zhoršila nakoľko, že bola hospitalizovaná.

7. Navrhovateľ sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Odvolací súd prejednal vec v zmysle ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie povinnej je dôvodné.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s ohľadom na uplatnenú odvoláciu argumentáciu povinnej bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia zákazu vstupu do predmetného rodinného domu, dvora a záhrady.

10. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) a písm. f) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. f) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

14. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku je možné, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre ich nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ohrozené, príp. že by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je nutné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu, no je potrebné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

15. Odvolací súd z tvrdení navrhovateľa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, so zreteľom aj na skutočnosti vyplývajúce z obsahu súdneho spisu, dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný.

16. Odvolací súd posudzoval splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to najmä osvedčenie takých skutočností, ktoré by v danej veci odôvodňovali jeho potrebu. Navrhovateľ potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodňoval tým, že povinná narušuje psychické zdravie maloletej dcéry, ktorá bolo rozhodnutím súdu zverená do jeho starostlivosti a býva v rodinnom dome, do ktorého žiada nariadiť povinnej zákaz vstupu. Na preukázanie tohto predložil v konaní zápisnice o trestnom oznámení a o výsluchu svedka spísané Okresným W. N. I. C. N., odborom kriminálnej polície, 1. oddelením vyšetrovania dňa 20.7.2020 a 17.11.2020, lekáorskými správami o vyšetrení maloletej E. z N. O. R. Ú. A. P. C. D. z 2.10.2019, 6.7.2020 a 4.8.2020 a žiadal, aby jej povinnosť bola uložená podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. f) CSP. Súd prvej inštancie síce o návrhu nerozhodol podľa tohto ustanovenia CSP, ale skúmal podmienky nariadenia neodkladného opatrenia podľa neho, t.j. či povinná svojím konaním ohrozuje duševnú integritu maloletej dcéry, a preto aj keď rozhodol podľa ustanovenia, ktoré upravuje možnosť nariadenia neodkladného opatrenia všeobecnejšie, tento nedostatok nemohol sám osebe spôsobiť nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia však odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie inštancie nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok pre jeho nariadenie, a to jednak pravdepodobnosť nároku, ktorý má byť neodkladným opatrením chránený, teda ohrozenie duševnej integrity maloletej E., ako aj naliehavosť jeho potreby. Navrhovateľ v podanom návrhu osvedčoval naliehavosť úpravy ktorej sa domáhal tým, že 20.7.2020 podal trestné oznámenie pre incident, ku ktorému došlo dňa 7.9.2018 a preto, že povinná od roku 2011 zaťažovala maloletú dcéru do ich manželských problémov, prestala

sa o ňu starať (variť jej, prať, vozit' ju do školy) a návrh podal po tom, čo mu povinná oznámila, že sa chce vrátiť do rodinného domu.

17. Pre nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné v zmysle ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, aby bola preukázaná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, a tá podľa odvolacieho súdu preukázaná nebola. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa povinná mala proti maloletej dcére dopúšťať konania, ktoré malo ohrozovať jej duševnú integritu, podľa návrhu povinná riešila problémy v manželstve zaťahovaním do nich dcéry a došlo k nemu ešte v roku 2018, pred rozvodom účastníkov konania. Podľa odvolacieho súdu je už z tohto odôvodnenia návrhu zrejmé, že úprava pomerov strán neodkladným opatrením nie je bezodkladná a naliehavá. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok z 22.10.2019 č.k. 12P/240/2018-110 bolo manželstvo sporových strán rozvedené (právoplatné 11.12.2019) a maloleté deti E. a I. boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľovi (rozhodnutie v tejto časti ešte nenadobudlo právoplatnosť). Podľa odôvodnenia tohto rozsudku dôvodom pre zverenie detí do starostlivosti navrhovateľa bolo, že deti boli po dlhé obdobie vystavené stresu a napätiu, pričom zohľadnil vôľu detí ostať bývať v rodinnom dome s otcom. Súd v odôvodnení tohto rozhodnutia však zdôraznil, že je v záujme maloletých detí, aby sa s matkou stretávali. Povinná sa po rozvode manželstva z rodinného domu odsťahovala a žila v prenajatom byte. To, že sa do rodinného domu chce vráti podľa navrhovateľa odôvodňuje jeho obavy o psychickú integritu a zdravie maloletej dcéry. Podľa odvolacieho súdu z listín predložených navrhovateľom nevyplýva, že by povinná mala tak negatívny vplyv na psychické zdravie maloletej E., že by ohrozovala jej duševnú integritu. Navrhovateľ v návrhu (aj v podanom trestnom oznámení) uviedol, že problémom bolo zaťahovanie maloletej do ich manželských problémov povinnou. Pokiaľ teda podľa navrhovateľa dôvodom nevhodného správania sa povinnej k maloletej dcére boli manželské problémy, tie rozvodom manželstva pominuli. Odvolací súd prihliadol aj na to, že povinná sa po rozvode z rodinného domu odsťahovala, aby sa situácia v rodine upokojila a preto jej snahu vrátiť sa rodinného domu nepovažoval za konanie, ktoré by smerovalo k zhoršeniu pomerov v rodine, ale za riešenie jej problému s bývaním a s doriešením majetkového vysporiadania sa s navrhovateľom ako s bývalým manželom vo vzťahu k rodinnému domu, o ktorom aj napriek zápisu v katastri nehnuteľností obaja zhodne tvrdili, že patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Obava navrhovateľa, že po návrate povinnej do predmetného rodinného domu sa zhorší zdravotný stav maloletej dcéry podľa odvolacieho súdu preukázaná nebola. Z predložených lekárskeho správ vyplýva, že zdravotné problémy maloletej pretrvávali i v dobe, keď sa s matkou nestretávala a preto nemožno vyvodit', že zdravotné problémy maloletej spôsobovala výlučne povinná. Za daných okolností podľa odvolacieho súdu nebolo preukázané konanie povinnej, ktoré by ohrozovalo duševné zdravie maloletej dcéry a preto neboli splnené podmienky stanovené v ustanovení § 325 ods. 1 CSP, za ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Súd bral do úvahy aj vyjadrenie maloletej adresované oddeleniu sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku z 23.9.2020, že nesúhlasí s návratom matky do spoločnej domácnosti, pretože by to psychicky neuniesla. Keďže toto vyjadrenie maloletej neobsahovalo tvrdenia o tom, že sa povinná dopúšťa voči nej takého konania, ktoré by jej spôsobovalo stres a aj iné psychické problémy, nemalo to význam pri posudzovaní toho ako sa povinná správa.

18. S ohľadom na vyššie uvedené, po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu a dôvodov uvedených povinnou v odvolaní, dospel odvolací súd k záveru, že neboli naplnené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

19. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného a odvolacieho) konania podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanoveniami § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, tak, že povinnej, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal proti navrhovateľovi plný nárok na náhradu trov konania

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).